

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Oblikovanje pojmov
Course title:	Formation of the Concepts

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Primerjalni študij idej in kultur, doktorski študij 3. stopnje	Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura	Brez letnika	/
Comparative study of ideas and cultures, doctoral study 3 rd cycle	The transformation of modern thought – philosophy, psychoanalysis, culture	Not specified	/

Vrsta predmeta / Course type: splošno izbirni / general elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code: 48

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	30				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Aleš Bunta,
doc. dr. Tadej Troha

Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures: slovenščina, angleščina / Slovenian, English
Vaje / Tutorial: /

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni posebnih pogojev.

Prerequisites:

None required.

Vsebina:

1. Pojem v filozofiji

- primerjalna obravnava različnih pojmovanj temeljnih filozofskih kategorij
- forma in vsebina pojma: problem mišljenja in njegove zunanosti
- vzpon kategorije pojma v nemški klasični filozofiji
- razlaga geneze in strukture izbranih pojmov v sodobni filozofiji
- »senčna stran« misli: zmota, iluzija, transcendentni videz, »norost«, neumnost

2. Pojem v psihoanalizi

- genalogija in historiat temeljnih psihoanalitičnih pojmov

Content (Syllabus outline):

1. Concept in philosophy

- a comparative examination of various conceptions of fundamental philosophical categories
- the form and content of concepts: the problem of thinking and its externality
- the rise of the category of concept in classical German philosophy
- the explanation of the genesis and the structure of selected concepts in contemporary philosophy
- the "shadowy side" of thought: error, illusion, transcendental appearance, "folly", stupidity

2. Concept in psychoanalysis

<ul style="list-style-type: none"> • razmerje med psihoanalitično tehniko in metapsihologijo • vprašanje prenosa psihoanalitičnih pojmov v polje analize družbenih fenomenov <p>3. Filozofija zunaj filozofije</p> <ul style="list-style-type: none"> • vprašanje esencialno filozofskih spoznanj, ki so bila razvita v polju umetnosti: estetika, inestetika (Badiou) in onkraj • filozofski koncepti »na delu« v umetnosti • filozofija v kritičnem dialogu s sodobnimi znanostmi (nevroznanost, fizika, pravo) 	<ul style="list-style-type: none"> • the genealogy and history of fundamental psychoanalytical concepts • the relation between psychoanalytical technique and metapsychology • the question of transferring psychoanalytical concepts to the field of analysing social phenomena <p>3. Philosophy outside philosophy</p> <ul style="list-style-type: none"> • the question of essentially philosophical findings developed in the field of art: aesthetics, inaesthetics (Badiou) and beyond • philosophical concepts “at work” in art • philosophy in a critical dialogue with contemporary sciences (neuroscience, physics, law)
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

<ul style="list-style-type: none"> • Aristotel 2004. Fizika. Ljubljana: Slovenska matica. • Badiou A. 1988. L'être et l'événement. Pariz: Seuil. • 2007. Pogoji. Ljubljana: Založba ZRC. • Deleuze, G. 2011. Razlika in ponavljanje. Ljubljana: Založba ZRC. • Descartes, R. 2004. Meditacije. Ljubljana: Slovenska matica. • Erazem Rotterdamski 2012. Hvalnica Norosti. Ljubljana: Studia humanitatis. • Freud, S. 2012. Metapsihološki spisi. Ljubljana: Studia humanitatis. • 2005. Spisi o psihoanalitični tehniki. Ljubljana: Analecta. • 2005. Pet analiz. Ljubljana: Analecta in Studia humanitatis. • Hegel, G.W.F. 2001. Znanost logike. Ljubljana: Analecta. • Heidegger, M. 1997. Bit in čas. Ljubljana: Slovenska matica. • Kant, I. 2010. Predkritični spisi. Ljubljana: Založba ZRC. • Lacan, J. 1994. Štirje temeljni koncepti psihoanalize. Ljubljana: Analecta. • Nietzsche, F. 1988. Onstran dobrega in zla. Ljubljana: Slovenska matica. • Platon 2009. Zbrana dela. Celje: Mohorjeva družba. • Zupančič Žerdin, A. 2011. Seksualno in ontologija. Ljubljana: Analecta. • Žižek, S. 1999. The Ticklish Subject. London – New York: Verso.
--

Cilji in kompetence:

Namen predmeta je celovita razlaga enega od temeljnih gradnikov mišljenja, tesno povezanega s filozofijo – pojma oziroma koncepta. Zanimale nas bodo tako splošne zakonitosti in značilnosti pojmovnega mišljenja kot tudi geneza širšega izbora filozofskih in psihoanalitskih pojmov (denimo pojma »paradoksa«, »dogodka«, »absoluta«, »nič«, »subjekta«, »objekta« ali »analize« kot take). Pri tem bomo izhajali iz stališča, da najučinkovitejši način razlage pojmov kot sicer strogih, a

Objectives and competences:

The aim of the course is a comprehensive explanation of one of the fundamental building blocks of thought which is closely connected to philosophy – concept. We will be interested both in the general laws and characteristics of conceptual thought and in the genesis of a broad selection of philosophical and psychoanalytical concepts (for example, the concepts of “paradox”, “event”, “absolute”, “nothing”, “subject”, “object” and “analysis” as such). We will proceed from the standpoint that the most

esencialno dinamičnih, »živih« miselnih struktur, sposobnih nenehne modifikacije, predstavlja njihova konkretizacija, razlaga pojma v momentu njegovega nanosa na konkretno vsebino. To pomeni, da bomo pomen in formalno strukturo pojmov razlagali v kontekstu njihovega historičnega nastanka, sledili pogosto nepričakovanim smerem njihovih historičnih topoloških premestitev, predvsem pa je za pristop značilno, da bomo pojme obravnavali tudi prek načinov, kako je – tukaj in zdaj – skoznje možno tematizirati probleme sodobne družbe, sodobne znanosti, sodobne umetnosti, jih v določenih primerih celo pretvoriti v sredstva umetniške, znanstvene in v prvi vrsti filozofske invencije.

Opisani pristop, ki združuje elemente zgodovine filozofije in psihoanalize s tendenco po aktualizaciji obravnavanih pojmov, je zasnovan tako, da odgovarja na izzive sodobnega podiplomskega študija, katerega namen ni več zvedljiv na golo akumulacijo vednosti, ampak v prvi vrsti zahteva razvijanje sposobnosti avtonomnega problemskega mišljenja. Predavanja, ki bodo v ciklikih podajala fokusirano obravnavo posameznih filozofskih in psihoanalitskih pojmov, bodo študentkam in študentom namreč odstrla različne ravni kompleksnosti in univerzalnega dometa pojmovnega mišljenja, tako predavanja kot izpitne obveznosti pa bodo zastavljeni tako, da bo v prvi plan izstopila sposobnost prenosa pridobljenih znanj v polja tematik, s katerimi se posamezni slušatelji tudi sicer ukvarjajo. Ena od posledic tovrstnega pristopa je evidentno, da mora seznam obravnavanih vsebin ostati vsaj delno odprt.

Predvideni študijski rezultati:

Slušatelji in slušateljice znanje, pridobljeno pri predmetu, uporabijo pri pisanju znanstvenega teksta, ki lahko služi kot osnutek poglavja disertacije ali znanstvenega članka.

effective way of explaining concepts as rigorous, but essentially dynamic, “live” mental structures capable of constant modification is their concretisation, that is, the explication of a concept in the moment of its application to a concrete content. This means that we will explain the meaning and the formal structure of concepts in the context of their historical creation and follow the often unexpected directions of their historical topological shifts. The main feature of our approach is that we will also examine concepts in view of how they can be used here and now to thematise the problems of contemporary society, contemporary science and contemporary art, and how in certain cases they can be transformed into the means of artistic, scientific and, first and foremost, philosophical invention.

The described approach, which brings together elements of the history of philosophy and psychoanalysis and a tendency to contemporise the discussed concepts, is conceived to meet the challenges of contemporary postgraduate studies whose goal is no longer reducible to a mere accumulation of knowledge, but now primarily aims at developing the capability of autonomous problem-oriented thinking. The lectures that will provide cycles of focused discussions on particular philosophical and psychoanalytical concepts will present various levels of the complexity and the universal reach of conceptual thought to the students. Furthermore, both the lectures and the exams will be conceived by foregrounding the ability to transfer the gained knowledge to the fields of topics that the students ordinarily deal with. One of the evident consequences of such an approach is the list of the discussed contents remaining at least partially open.

Intended learning outcomes:

Students use the knowledge acquired in the course to write a piece of academic writing that can serve as a draft of a dissertation chapter or a research article.

Metode poučevanja in učenja:**Oblike dela:**

- Frontalna oblika poučevanja
 Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
 Samostojno delo študentov
 e-izobraževanje

Metode (načini) dela:

- Razlaga
 Razgovor/ diskusija/debata
 Delo z besedilom
 Proučevanje primera
 Igra vlog
 Druge vrste nastopov študentov
 Reševanje nalog
 "Terenske vaje" (npr. obiski podjetij)
 Vključevanje gostov iz prakse

Learning and teaching methods:**Types of learning/teaching:**

- Frontal teaching
 Work in smaller groups or pair work
 Independent students work
 e-learning

Teaching methods:

- Explanation
 Conversation/discussion/debate
 Work with texts
 Case studies
 Roleplay
 Different presentation
 Solving exercises
 Field work (e.g. company visits)
 Inviting guests from companies

Načini ocenjevanja:

Krajši pisni izdelki
Daljši pisni izdelki
Javni nastop ali predstavitev
Končno ocenjevanje (pisni/ustni izpit)
Drugo

Delež (v %) /
Weight (in %)

80
20

Assessment:

Short written assignments
Long written assignments
Presentations
Final examination (written/oral)
Other

Reference nosilca / Lecturer's references:

- BUNTA, Aleš. »Nietzsche and Badiou: Event, Intervention, "God is Dead"«, *Filozofski vestnik*, 2022, letn. 43, št 2, str. 173–199
- BUNTA, Aleš. »Nietzsche, krutost, mazohizem, genealogija«, *Filozofski vestnik*, 2022, letn. 43, št. 1, str. 67–99
- BUNTA, Aleš. Nietzsche's critique of objectivity and its "tools" v: A. Johnston, B. Nedoh, A. Zupančič (ur.), *Objective fictions : philosophy, psychoanalysis, Marxism*, Edinburgh: Edinburgh University Press, 2022, str. 105–123
- BUNTA, Aleš. »Misel večnega vračanja v Nietzschejevem zvezku M III : začetki doktrine in sledi njenega molka«, *Filozofski vestnik*, 2021, letn. 42, št. 3, str. 25–52
- BUNTA, Aleš. »In times of "chastity" : an inquiry into some recent developments in the field of perversion«, *Filozofski vestnik*, 2021, letn. 42, št. 1, str. 245–263
- BUNTA, Aleš. »Govorica in izbrisani zakon večnega vračanja enakega«, *Problemi*, 2019, letn. 57, št. 7/8, str. 31–57
- TROHA, Tadej. »The objective construction: Freud and the primal scene«, v: A. Johnston, B. Nedoh, A. Zupančič (ur.), *Objective Fictions: Philosophy, Psychoanalysis, Marxism*, Edinburgh: Edinburgh University Press, 2022, str. 198–216
- TROHA, Tadej. »Emergency revisited«, *Filozofski vestnik*, 2022, letn. 43, št. 2, str. 201–222
- TROHA, Tadej. »No Louder. Beckett and the Dynamics of Monotony«, v: E. Ruda (ur.), *Beckett and Dialectics: Be It Something Or Nothing*, London: Bloomsbury Academic, 2021, str. 173-193
- TROHA, Tadej. »Objektivnost v krizi«, *Filozofski vestnik*, letn. 41, št. 3 (2020), str. 209–224

- TROHA, Tadej. »Označevalci pandemije: sorazmernost, eksponentnost, prekuženost«, Problemi, letn. 58, št. 3/4 (2020), str. 109–127.